

POWIATOWY

Dziennik Urzędowy

C. K. STAROSTWA, C. K. RADY SZKOLNEJ OKRĘGOWEJ i WYDZIAŁU RADY
POWIATOWEJ w KOLBUSZOWEJ.

WYCHODZI W MIARĘ POTRZEBY
raz lub dwa razy każdego miesiąca.

PRENUMERATE Kor 5 rocznie należy nadsyłać
wprost do c. k. Starostwa w Kolbuszowej.

L. 19.029/6. W Kolbuszowej dnia 30. lipca 1913

Ścinanie drzew przydrożnych obok linii
telegraficznych i telefonicznych.—

I. Okólnik

do wszystkich Zwierzchności gminnych i Przełożeństw
obszarów dworskich w powiecie kolbuszowskim.

Pismem z dnia 14. maja 1913 L. 25.983/XII. b. zawiadomiła c. k. gal. Dyrekcya poczt i telegrafów c. k. Namiestnictwo, że w ciągu ostatnich kilku miesięcy zaszły liczne wypadki uszkodzenia państwowych linii telegraficznych i telefonicznych przez właścicieli gruntów przydrożnych, którzy ścinając drzewa obok gościńca, wzdłuż którego przebiegają linie telegrafu i telefonu państwowego, nie postępują z należyłą ostrożnością i obalają podcięte drzewa na słupy i druty państwowe, przez co powodują przerwy w komunikacji telegraficznej i telefonicznej na szkodę publiczności i narażają c. k. Skarb pocztowy na bardzo dotkliwe straty.

Przypominając postanowienia okólnika tutejszego z dnia 12 października 1909 L. 17.715. w tym kierunku wydanego, polecam Zwierzchnościom gminnym (Przeł. ob. dw.), aby bezwzględnie pouczyły ludność, że odtąd za uszkodzenie przewodów rządowych wskutek nieostrożnego ścinania drzew bezwarunkowo pociągać się będzie do surowej odpowiedzialności właścicieli tych drzew, oraz że celem uchronienia się od tej odpowiedzialności winni oni o zamierzonym ścięciu drzewa rosnącego w pobliżu przewodów telegrafu lub telefonu zawiadomić najbliższy c. k. Urząd pocztowy z prośbą o spowodowanie wysłania na miejsce na koszt rządowy c. k. dozorca przewodów telegraficznych, pod którego nadzorem można by powyższą czynność wykonać.

W końcu polecam Zwierzchnościom gminnym (Przeł. obszarów dworskich), aby jak najpilniej czuwały nad przestrzeganiem tego rozporządzenia i bezwzględnie donosiły c. k. Starostwu o każdym uszkodzeniu przewodów telegraficznych i telefonicznych.

Certyfikat należytego ogłoszenia tego okólnika w gminie tamtejszej (na tamtejszym obszarze dworskim) należy mi przedłożyć do dni 8. pod rygorem wysłania posłańca karnego na koszt Naczelnika gminy (Pana Przełożonego obszaru dworskiego).

C. k. Starosta :
Dr. Mátyás wr.

II. Wszystkim c. k. Komendom posterunków Żandarmerji w powiecie kolbuszowskim

udzielać do wiadomości z poleceniem pilnego czuwania i ewentualnego donoszenia winnych celem ich ukarania.

C. k. Starosta
Dr. Mátyás wr.

L. 22.114/5. W Kolbuszowej dnia 30. lipca 1913.

Okólnik

do wszystkich Zwierzchności gminnych i Przełożeństw
obszarów dworskich w powiecie kolbuszowskim.

Powtarzając ogłoszone na rokach urzędowych w lipca b.r. rozporządzenie, polecam Zw. gminnym (Przeł. obszarów dworskich), aby natychmiast ogłosili w gminie (na obszarze dworskim), że termin zgłoszenia ogierów prywatnych do licencji i upływa z dniem 15. sierpnia każdego roku, i wezwały właścicieli ogierów, chcących uzyskać dla nich licencyą czyli pozwolenie do stanowienia klaczy, aby te ogiery zgłosili w powyższym terminie w tutejszem c. k. Starostwie pisemnie lub ustnie (w biurze c. k. Weterynarza powiatowego), podając ich wiek, pochodzenie, wielkość i masę.

Jako dowód pochodzenia służyć może karta stanowienia matki ogiera bez względu na to, czy stanowiona była na stacyi rządowej lub prywatnej.

Tak pisemne, jak ustne (protokolarne) zgłoszenia należy zaopatrzyć marką stempłową za 1 koronę.

Certyfikat należytego ogłoszenia tego okólnika w gminie tamtejszej (na tamtejszym obszarze dworskim)

należy mi przedłożyć do dnia 8. pod rygorem wystawienia posłańca karnego na koszt Naczelnika gminy (Pana Przełożonego obszaru dworskiego).

C. k. Starosta:
Dr. Mátyás wr.

L. 19.051/1. W Kolbuszowej dnia 30. lipca 1913.
Asanacja gmin.

Okólnik

do wszystkich Zwierzchności gminnych w powiecie kolbuszowskim.

Wskutek przedstawienia niektórych Naczelników gmin zmieniam rozporządzenie tutejsze z dnia 2 kwietnia 1913. L. 9.472/4., zamieszczone w Nrze 6. powiatowego dziennika urzędowego z roku 1913., o tyle, że obowiązkiem ustanowionych przez Zwierzchności gminne komisji sanitarnych będzie odbywać peryodyczne rewizje sanitarne w gminie tylko cztery razy w roku, a mianowicie w miesiącach marcu, maju, wrześniu i listopadzie.

O wyniku rewizji za miesiąc wrzesień należy mi przedłożyć szeroko sprawozdanie najpóźniej do dnia 5. października 1913.

II. Wszystkim c. k. Komendom posterunków Żandarmerji w powiecie kolbuszowskim

odnośnie do tutejszego rozporządzenia z dnia 2. kwietnia 1913 L. 9.472/4., zamieszczonego w Nrze 6. powiatowego dziennika urzędowego z roku 1913, udzielam do wiadomości i sprawozdania w terminach przepisanych.

III. Wielmożnym Panom Drom Taperowi w Kolbuszowej, Mayzłowi i Bakowskiemu w Sokolowie i Miczulskiemu w Majdanie

udzielam do wiadomości.

C. k. Starosta
Dr. Mátyás wr.

L. 18.361/913. W Kolbuszowej dnia 30. lipca 1913
6.

Zasiłki na utrzymanie dla rodzin rezerwistów powołanych do nadzwyczajnej służby wojskowej.

Okólnik

DO WSZYSTKICH ZWIERZCHNOŚCI GMINNYCH W POWIECIE KOLBUSZOWSKIM.

W przekładanych w ostatnich czasach zgłoszeniach o zasiłek na utrzymanie po myśli ust. z dnia 26. grudnia 1912 Dz. p. p. Nr. 237. zauważono, że strony interesowane często nie odróżniają powołań do nadzwyczajnej służby wojskowej od powołań do zwykłych d

czeń wojskowych i zgłaszając się o zasiłek, używając mylnych druków, skutkiem czego zgłoszenia musi się zwracać do stwierdzenia daty powołania do nadzwyczajnej służby wojskowej, co powoduje zwłokę w asygnowaniu zasiłku.

O tem zawiadamiam Zwierzchności gminne z poleceniem ścisłego zastosowania się a powołując się na okólnik tutejszy z dnia 17. lutego 1913 L. 13/pr., zamieszczony w Nrze 3. powiatowego dziennika urzędowego z dnia 18. lutego 1913, zzywam Naczelników gmin, aby doniesienia o powrocie powołanych z nadzwyczajnej służby wojskowej przedkładali mi natychniast a nie, jak kilkakrotnie się zdarzyło, po upływie kilku tygodni.

Za ścisłe wykonanie tego okólnika czynię P. Naczelników gmin osobiście odpowiedzialnymi.

C. k. Starosta
Dr. Mátyás wr.

L. 22.124/6. W Kolbuszowej dnia 30. lipca 1913.
Obwieszczenie o przyjęciu do szkoły podoficerów marynarki wojennej.

OKÓLNİK

do wszystkich Zwierzchności gminnych i Przełożeńst w obszarów dworskich w powiecie kolbuszowskim.

C. k. Ministerstwo wojny (sekcya marynarki) zawiadomiło pismem z 12 czerwca 1913 L. 1. K./M. S. 2.669. c. k. Namiestnictwo, że istniejąca dotąd szkoła młodzieży okrętowej w Sohenico (Schiffsjungenschule) będzie zreorganizowaną na szkołę podoficerów marynarki odpowiadającą nowoczesnym wymogom i postępowi w tej gałęzi wojskowej.

Różnica między dotąd istniejącą a powstać mającą szkołą na tem się zasadza, że absolwenci szkoły dotychczasowej dopiero po przejściu i w służbie c. i k. marynarki wojennej dosłużyć się mogli stopnia podoficera marynarki, podczas gdy absolwenci nowej szkoły zaraz po jej ukończeniu z dostatecznym postępowaniem mianowani będą podoficerami c. i k. marynarki, a jako tacy wobec przyznaczonych podoficerom marynarki liczących innych korzyści, będą mieli przyszłość zabezpieczoną.

Chodzi więc o to, aby korzyści te, jakie ze wstąpienia i ukończenia tej szkoły dla młodych ludzi wynikają, szczególnie wobec obecnych ciężkich warunków walki o byt i o zabezpieczenie przyszłości, podać jak najszerzej do wiadomości w tych sferach ludności, które zwyczajnie dostarczają dobrego materiału na podoficerów.

Zawiadamiając o tem Zwierzchności gminne (Przeł. obszarów dworskich), polecam podać to do wiadomości publicznej jak najobszerniej z uwagą, że warunki przyjęcia i utrzymania w szkole, oraz warunki uzyskania wyższego stopnia w służbie c. i k. marynarki, tudzież wynagrodzenia podane są w obwieszczeniu c. i k. Ministerstwa wojny, które w urzędowej gazecie lwowskiej

ogłoszono.

Certyfikat należytego ogłoszenia treści tego okólnika w tamtejszej gminie (na tamtejszym obszarze dw.) należy mi przedłożyć do dnia 8 pod rygorem wysłania pośtańca karnego na koszt P. Naczelnika gminy (P. Przełożonego obszaru dworskiego).

C. k. Starosta

Dr. Mátyás wr.

L. 16.133/6.

W Kolbuszowej dnia 30. lipca 1913.

Nieprzestrzeganie przepisów policyi drogowej.

I. Okólnik

DO WSZYSTKICH ZWIERZCHNOŚCI GMINNYCH W POWIECIE KOLBUSZOWSKIM.

Wpływają zażalenia, że w Galicyi przepisy o policyi drogowej z 5. października 1907 Dz. u. kr. Nr. 130. nie są przestrzegane, wskutek czego bezpieczeństwo komunikacyi wiele cierpi.

W szczególności nie bywają przestrzegane przepisy, dotyczące się obowiązku oświetlenia wozów nocną porą, wymijania wozów, zakazu zostawiania i stawiania wozów po drogach, jako też zakazu opuszczania wozów przez woźnicę i spania woźniców podczas jazdy, zawartych w §-fach 23. 31. 33. 35. i 38 tej ustawy.

Niestosowanie się do przepisów policyi drogowej powoduje nieraz bardzo ciężkie przypadki i śmierć osób jadących, zwłaszcza przy ożywionym ruchu samochodowym.

C. k. Namiestnictwo okólnikiem z dnia 30 kwietnia 1913 L. IX. a. 839. poleciło mi przypomnieć Zwierzchnościom gminnym przepisy ustawy o policyi drogowej i wezwać organy nadzorcze Zarządów dróg i policyi miejscowej, aby pilnie czuwały nad ścisłym przestrzeganiem tych przepisów.

O każdym przekroczeniu tych przepisów winny te organy donosić c. k. Starostwu, względnie Zwierzchnościom gminnym, jako władzom powołanym w myśl §-fów 66 i 75. powołanej na wstępie ustawy celem surowego karania tego rodzaju przekroczeń.

Przepisy powołanych wyżej paragrafów ustawy należy natychmiast stosownem obwieszczeniem przypomnieć tamtejszym mieszkańcom i certyfikat ogłoszenia przedłożyć c. k. Starostwu do 7 dni.

II. Wszystkim c. k. Komendom posterunków Żandarmeryi w powiecie kolbuszowskim

udzielam do wiadomości z poleceniem czuwania i donoszenia winnych.

C. k. Starosta

Dr. Mátyás wr.

WYDZIAŁ KRAJOWY.

LW. 138.135/09. We Lwowie, dnia 10. grudnia 1909.

Przy sposobności załatwiania rekursów w sprawach budowlanych przekonał się Wydział krajowy, że postępowanie władz budowniczych I. instancyi w bardzo wielu wypadkach nie odpowiada pod względem formalnym odnośnym przepisom ustaw budowniczych.

Tyczy się to przede wszystkim orzeczeń konsensowych, które częstokroć bywają wydawane bądź bez poprzedniego komisyjnego dochodzenia na miejscu, bądź też bez zachowania przy dochodzeniu wszystkich ustawowych formalności, wskutek czego orzeczenia te bywają w toku instancyi dla istotnych braków w postępowaniu uchylane, a co zatem idzie, ostateczne merytoryczne załatwienie sprawy ulega dłuższej zwłoce ze szkodą dla stron.

Wprawdzie niektóre Wydziały powiatowe, zwłaszcza w ostatnich czasach dokładają usilnych starań celem skłonienia Zwierzchności gminnych do należytego przestrzegania przepisów ustawowych, na ogół jednak wiele jeszcze w tym względzie pozostaje do zrobienia.

Wydział krajowy wzywa przeto Wydział powiatowy, aby celem zapewnienia stronom słusznego i szybkiego załatwienia sprawy, zgodnie z zasadami dobrej i sprężystej administracyi, wydał do Zwierzchności gminnych (Magistratu) tamt. powiatu pouczenie według nżej podanych wskazówek i ze swej strony czuwał nad ścisłym ich przestrzeganiem.

W szczególności:

Podług postanowień zawartych we wszystkich u nas obowiązujących ustawach budowniczych, każde orzeczenie i zarządzenie władzy I. instancyi opierać się winno na wynikach poprzedniego **protokolarnego dochodzenia komisyjnego**, przeprowadzonego na miejscu z przytaniem fachowego organu, a w braku tegoż z przybraniem nieinteresowanego znawcy lub znawców i przy udziale **wszystkich stron interesowanych**, które w tym celu winny być o terminie dochodzenia w należyty sposób i w należyty sposób powiadomione.

Jeśli idzie o załatwienie podania o konsens na budowę, winna Zw. gm. przede wszystkim rozpatrzeć, czy podanie i dołączone do niego plany odpowiadają wymogom ustawowym, a mianowicie czy na planie sytuacyjnym oznaczono dokładnie:

1) położenie i granice, tudzież liczbę parceli, na której budowa ma być wykonana;

2) położenie i granice sąsiednich parcel z podaniem liczb katastralnych, oraz imienia i nazwiska ich właścicieli, a w wypadku budowy przy drodze publicznej, położenie i kierunek tej drogi z podaniem, do jakiej kategorii należy;

3) miejsce projektowanej budowy, tudzież położenie wszystkich istniejących własność podającego o konsens stanowiących i sąsiednich budowli;

4) odległość przyszłej budowy od istniejących budynków, stanowiących własność podającego o konsens, od parcel i budynków sąsiednich, tudzież od najbliższej drogi lub placu publicznego.

W razie pominięcia w planie któregokolwiek z powyższych szczegółów, lub w razie, gdyby plany budowy i pod innymi względami nie odpowiadały wymogom

ustawowym (jak n. p. nieoznaczenie materiału budowy i pokrycia, wymiarów poszczególnych części budynku), jest rzeczą Zwierzchności gminnej zażądać stosownego ich uzupełnienia.

Gdy idzie o budowę włościńskich domów mieszkalnych lub gospodarskich, wystarcza w myśl ustaw budowniczych **ustna** prośba o konsens, przeto w razie wniesienia takiej prośby obowiązana jest Zwierzchność gminna **spisać bezpłatnie protokół** z wymienieniem wszystkich powyższych szczegółów tak co do sytuacji, jak i co do samej budowy.

Na podstawie takiego podania, wniesionego na piśmie lub w formie protokołu, winna Zwierzchność gminna najdalej do dni sześciu, a gdy idzie o budowę przy drodze publicznej, do dni 14-tu zarządzić komisyjne dochodzenie na miejscu.

O terminie dochodzenia należy zawiadomić na piśmie **za rewersem** wszystkie strony interesowane t. j. podającego o konsens i sąsiadów, a jeśli budowa ma być wykonaną przy drodze publicznej, także i zarząd odnośnej drogi (ten ostatni przynajmniej na 8 dni przed odbyć się mającą rozprawą).

Co do budowli przy drodze krajowej lub innej pod zarządem Wydziału krajowego zostającej, można zwrócić się w myśl tut. okólnika z dnia 17/II 1902 l. 79.856. albo do inżyniera okręgowego drogą zarządzającego albo do Wydziału powiatowego.

Dochodzenie komisyjne winien przeprowadzić naczelnik gminy, a w razie przeszkody jego zastępca. Dochodzenie to rozpocząć musi komisya od pomiaru na miejscu w obecności stron interesowanych dla stwierdzenia, czy podane przez podającego o konsens wymiary zamierzonej budowli i jej odległości od sąsiednich gruntów i budynków, względnie także od drogi publicznej odpowiadają faktycznemu stanowi rzeczy. W razie niezgodności należy tę okoliczność przedstawić budującemu do oświadczenia i plan sytuacyjny odpowiednio sprostować.

Następnie musi być spisany **protokół**, w którym winny być zamieszczone następujące szczegóły:

1) **Imiona i nazwiska** osób biorących udział w komisji z podaniem, z jakiego tytułu każda z nich bierze udział w komisji; nadto należy zaznaczyć, które osoby pomimo należytego zawiadomienia nie jawiły się przy dochodzeniu.

2) **Opinia znawcy względnie znawców** co do planu budowy.

Opinia ograniczać się winna do stwierdzenia, czy projektowana budowa tak ze względu na jej odległość, jak również ze względu na materiał i szczegóły budowy odpowiada wymogom bezpieczeństwa publicznego. W razie podniesienia zarzutów, należy przedstawić je proszącemu o konsens do oświadczenia.

3) **Oświadczenie stron interesowanych.**

Na wypadek podniesienia przez sąsiadów zarzutów ze względów bezpieczeństwa publicznego (jak: trwałość budynku, bezpieczeństwo ogniowe, sanitarne, bezpieczeństwo komunikacji) należy te zarzuty szczegółowo rozpatrzyć i przedstawić je proszącemu o konsens do oświadczenia.

W razie zaś zarzutów z tytułu prawnego prywatnego (prawo własności, posiadania, służebności) jest komisya obowiązana starać się strony pogodzić i wynik zamieścić w protokole.

Protokół mają podpisać **wszystkie osoby biorące udział** w dochodzeniu. Gdyby strona odmówiła podpisu, należy ten szczegół zaznaczyć w protokole z podaniem powodu odmowy.

Na podstawie tak przeprowadzonego dochodzenia, winna Zwierzchność gminna wydać do trzech dni stosowne **orzeczenie na piśmie**.

A mianowicie:

W razie udzielenia konsensu należy wymienić szczegółowo warunki konsensu. Nadto jeśli przy dochodzeniu sąsiedzi wnieśli zarzuty ze względów publicznych, których nie uwzględniono, także te zarzuty winny być w orzeczeniu wymienione, z podaniem motywów opartych na odnośnych przepisach ustawowych. Jeśli zaś przy dochodzeniu podniesiono zarzuty z tytułu prawnego prywatnego, należy je również wymienić, stwierdzić, że nie dają się przy komisji ugodowo załatwić, i odesłać strony do drogi sądowej.

W razie odmówienia konsensu obowiązana jest Zwierzchność gminna tę odmowę szczegółowo uzasadnić postanowieniami ustawowymi.

Orzeczenia konsensowe winny być doręczone **na piśmie za rewersem** wszystkim stronom interesowanym t. j. tak proszącemu o konsens, jak i tym sąsiadom, którzy przy dochodzeniu podnieśli zarzuty i zarzutów tych nie cofnęli.

Podobny tok postępowania winien być zachowany przy wydaniu przez Zwierzchność gminną decyzji co do ewentualnego **pozostawienia nadal budowy wykonanej bez konsensu lub wbrew konsensowi**.

Wreszcie co do nakazu rozebrania budynku grożącego zawaleniem, jak i w ogóle innych nakazów opartych na postanowieniach ustaw budowniczych zwraca się uwagę, że—jak to już zaznaczono na wstępie, mogą one **być** wydane również tylko **po przeprowadzeniu protokolarnego dochodzenia przy współudziale stron interesowanych** i że podług obowiązujących przepisów ustawowych wykonanie takich nakazów z urzędu może nastąpić dopiero **po ich prawomocności** i to jedynie wtedy, jeśli właściciel budowy, pomimo nałożenia nań kary za niedotrzymanie pierwszego terminu i pomimo wyznaczenia **drugiego terminu**, nie dopełnił i w tym drugim terminie polecenia władzy budowlanej.

Marszałek krajowy:

Badeni w. r.

Członek Wydziału krajowego:

Onyszkiewicz w. r.

L. 954. W Kolbuszowej dnia 30. lipca 1913.

**WSZYSTKIM ZWIERZCHNOŚCIOM GMINNYM
w POWIECIE KOLBUSZOWSKIM**

udziela się ponownie do wiadomości powyższy okólnik Wydziału krajowego, normujący sposób postępowania przy załatwianiu spraw o konsensy budowlane a inymowany już poprzednio Zwierzchnościom gminnym tutejszem pismem z 20. marca 1910. L. 760. z wezwaniem o ścisłe zastosowanie się do niego przy załatwianiu tego rodzaju spraw.

Za wykonanie niniejszego rozporządzenia czyni się osobiście odpowiedzialnym Naczelnika gminy pod zagrożeniem środków dyscyplinarnych przewidzianych w §. 102. ust. gm.

Z Wydziału powiatowego

Sekretarz

W. Prezes

Serednicki wr.

Ks. Królikowski wr.

L. 24.665/6. W Kolbuszowej dnia 31. lipca 1913

Okólnik

**DO WSZYSTKICH ZWIERZCHNOŚCI GMINNYCH
w POWIECIE KOLBUSZOWSKIM.**

Pan Minister spraw wewnętrznych oznajmił re-skryptem z dnia 12. lipca 1913 L. 8846. M. I., co następuje :

Koniecznością powodowane zatrzymanie w interesie pogotowia wojskowego poza czas normalny nieczynnych żołnierzy w czynnej służbie wymaga od powołanych i ich rodzin niemałych ofiar gospodarczych.

Nieobecność w domu głowy rodziny, ubytek jej siły roboczej w gospodarstwie rolnem lub ubytek zarobku w wolnych zawodach może nawet tu i owdzie zachwiać poważnie bytem rodziny.

Wobec tych stosunków jest obowiązkiem Administracji Państwa otoczyć swą opieką dotknięte koła ludności, a obowiązkiem społeczeństwa jest zainteresowanie się nimi, gdyż tylko tym sposobem można zapobiedz, aby powołanie do służby dla Państwa nie stało się przyczyną gospodarczej ruiny jednostki.

Dotychczasowe wydatki Państwa, spowodowane opieką Administracji Państwa nad dotkniętymi rodzinami przez przyznanie im bezpośrednich wsparć pieniężnych, wynoszą w samej Przedlitawii już około 15.000.000 koron.

Mimo tego okazuje się koniecznem mieć na oku jeszcze dalsze środki, którymi możnaby w zakresie Administracji państwowej przyjść z pomocą wspomnianym kołom ludności.

W zakresie administracji wewnętrznej jest w pierwszym rzędzie polityczna egzekucya owym działem, w którego obrębie możnaby osobom pełniącym służbę wojskową poza czas normalny lub powołanym do wyjątkowej służby wojskowej, uieść ulgę.

W tym celu należy przeprowadzanie egzekucyi po-

litycznej, zmierzającej do ściągnięcia świadczeń pieniężnych, jeżeli ich ściągnięcie należy do zakresu działania władz politycznych, odraczać w tych wszystkich przypadkach, w których w granicach istniejących przepisów można przez stosowne wpływanie na czynniki uprawnione do żądania rzeczonych świadczeń, lub — jeżeli władze same w ich zastępstwie występują — przez udzielenie zwłoki w uiszczeniu należącej się kwoty strzed z interesów osób powołanych do służby wojskowej, względnie ich rodzin, ochraniając ich położenie gospodarcze.

Dalszą nader skuteczną pomocą dla powołanych byłoby uprawianie ich pól, względnie uskutecznienie sprzętu zboża i jarzyn z ich pól przez gminy, co jednak musiałoby być uczynione bez regresu do skarbu państwa.

Jeżeli reprezentacye gminne w tym względzie same ofiar nie współdziałać zechcą i także odwołają się do patriotycznego i społecznego poczucia mieszkańców, wtedy będzie uprawniona nadzieja, że akcja taka nie pozostanie bez skutku.

Zawiadamiając o tem Zwierzchności gminne wskutek okólnika Prezydium c. k. Namiestnictwa z dnia 21. lipca 1913 L. 13930/pr, polecam, aby natychmiast zbadały, czy w tamtejszej gminie znajdują się osoby, które powołano do wyjątkowej służby wojskowej a przeciwko którym wdrożono egzekucyą polityczną, a w danym razie najdalej do 10. sierpnia 1913 przedłożyły mi co do każdej pojedynczej osoby wnioski o wstrzymanie tej egzekucyi.

Negatywną relacją należy również przedłożyć.

Równocześnie odnoszę się do Zwierzchności gminnych z gorącym apelem o zainicjowanie poruszonej w re-skrypcie Pana Ministra akcji, zmierzającej do udzielenia powołanym, względnie ich rodzinom pomocy przy sprzęcie zboża z pola, tuszając, że gminy dolożą wszelkich starań, aby apel ten nie przebrzmiał bez skutku.

W terminie powyższym należy mi również donieść, czy i w ilu wypadkach (należy wymienić rodziny) Zw. gminna uznała za konieczne wdrożyć wspomnianą akcyą.

C. k. Starosta

Dr. Mátyás wr.

L. 23.858/913. W Kolbuszowej dnia 31. lipca 1913
Przestrzeganie przepisów policyi drogowej.

I. Okólnik

do wszystkich Zwierzchności gminnych w powiecie kolbuszowskim.

Wskutek pisma c. i k. Komendy 10. korpusu w Przemyślu z dnia 4. lipca 1913 L. 2.827, spowodowanego zbliżającą się porą ćwiczeń wojskowych i po myśli re-skryptu c. k. Namiestnictwa z dnia 11. lipca 1913 L. IX. a. 1.280/3. przypominam Zwierzchnościom gminnym obowiązek czuwania nad ścisłym przestrzeganiem przepisów ustawy o policyi drogowej z dnia 5 października 1907 Dz. ust. kraj. Nr. 130. wogóle, a w szczególności co do postanowień o wymijaniu na lewo, względnie

wyprzedaniu na prawo jadących wozów, oraz obowiązku oświetlenia mocną porą pojazdów i wozów (§§. 23 31. 33. 35. 36. i t. d. ustawy o policyi drożowej).

Wbrew wyraźnym postanowieniom powołanej ustawy zdarza się nadto zbyt często, że jadący wozami nie stosują się do tych przepisów, pozostawiając wozy bez dozoru na drogach publicznych lub pędząc z góry z wielką szybkością, i powodując tem nieszczęśliwe wypadki wskutek spotkań lub zderzeń z automobilami.

Celem skutecznego przeciwdziałania tym wykroczeniom należy z całym naciskiem czuwać nad tem, aby podwładne organy nadzoru drogowego donosiły właściwej do ścigania przekroczeń tej ustawy władzy o każdym przekroczeniu jej przepisów i aby w danym wypadku winnego bezwzględnie pociągnano do odpowiedzialności karnej.

Odpis rozporządzenia Wydziału krajowego we Lwowie z dnia 26 lipca 1912. L. 107725 do wszystkich Wydziałów powiatowych. Uchwałą z dnia 14 lutego br. powołał Wysoki Sejm do życia gal. krajowy Zakład reasekuracyjny ubezpieczenia bydła, którego statut został zatwierdzony przez c. k. Namiestnictwo uchwałą z 10. lipca 1912 L. XIII. a. 1413/6, na mocy upoważnienia c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych udzielonego reskryptem z 9 maja 1912 L. 14391. Zakład ten pozostający pod naczelnym kierownictwem i kontrolą Sejmu, względnie Wydziału krajowego rozpoczął swoją czynność z dniem 1. sierpnia 1912. Celem powyższego zakładu jest zapewnienie swoim członkom tj. lokalnym stowarzyszeniom wzajemnego ubezpieczenia bydła, solnej podstawy i rozwoju przez pokrywanie deficytów tych stowarzyszeń w wypadkach w §. 11. pod 1. 1. statutu kraj. zakładu wskazanych. Prócz tego ma zakład po myśleniu §. 11. statutu pokrywać 2/3 części kosztów pomocy weterynaryjnej, udzielać w ciągu roku w razie potrzeby bezprocentowych zaliczek na pokrycie odszkodowań, przysyłać zasiłki na pokrycie kosztów organizacyjnych, organizować stowarzyszenia i otaczać swoją opieką, oraz wogóle popierać ubezpieczenia bydła w kraju. Członkami zakładu, jak wyżej wspomnianym, mogą być miejscowe stowarzyszenia wzajemnego ubezpieczenia bydła, które powstaną na podstawie wzorowego statutu uchwalonego przez Wydział krajowy a zatwierdzonego przez c. k. Ministerstwo spraw wewnętrznych, podlegają kontroli i nadzorowi zakładu, będą pobierać od swoich członków wkładkę w wysokości co najmniej 1.50% od wartości ubezpieczonego bydła, oraz zobowiązać się opłacać premie reasekuracyjną, wynoszącą 10% dochodu zebranego z wkładek reasekuracyjnych. Jak się więc okazuje z powyższego przedstawienia, świadczenia krajowego Zakładu reasekuracyjnego ubezpieczenia bydła na rzecz w mowie będących stowarzyszeń są bardzo wielkie, a stowarzyszenia, któreby nie były oparte o ten zakład, chcąc sprostać swemu zadaniu w każdym wypadku musiałyby 10 100 razy więcej niż teraz. Rozumie się, że w takim razie ubezpieczenie stałoby się bardzo drogiem, gospodarze nie chcieliby a nawet nie mogliby z niego korzystać. Po myśl §. 28 wzorowego statutu lokalne stowarzyszenie wzajemnego ubezpieczenia bydła może powstać wówczas, gdy w jednej lub co najwyżej w 2. sąsiednich gminach przynajmniej 15 hodowców zgłosi się do ubezpieczenia 100 sztuk bydła rogatego. Z reguły stowarzyszenie powinno rozciągać swoją działalność tylko na jedną gminę, a to z uwagi na tę okoliczność, iż wzajemna kontrola konieczna do pomysłnego rozwoju stowarzyszenia może być należycie wykonywana tylko w obrębie jednej gminy. Wyjątkowo, gdyby w pewnej gminie nie było dostatecznej ilości bydła, może stowarzyszenie objąć swoją działalnością sąsiednią jedną, co najwyżej dwie gminy. Okręg, na który stowarzyszenie ma rozciągać swoją działalność, musi być wyraźnie wymieniony w §. 1. statutu przesłanego do zatwierdzenia do c. k. Namiestnictwa. Przesyłając statuty Zakładu reasekuracyjnego i miejscowych stowarzyszeń pouczenie, jak należy postępować przy organowaniu tych stowarzyszeń, oraz druki, których należy użyć przy posyłaniu statutu do zatwierdzenia, upraszamy Wydział powiatowy, aby przez swoje organy przy nadarzających się sposobnościach zachęcał włościan do organizowania stowarzyszeń, opartych o krajowy Zakład reasekuracyjny i dopomagał im pouczeniem w ich zawiązywaniu. Równocześnie zwracamy uwagę Wydziału powiatowego, że wszystkie koszty stemplowe związane z uzyskaniem zatwierdzenia statutów miejscowych stowarzyszeń ponosić będzie obecnie Zakład reasekuracyjny i w tym celu w myśl ustępu 4 przyległego pouczenia, podania o zatwierdzenie statutów należy przesyłać na ręce Zakładu. Wszystkie inne druki potrzebne do prowadzenia stowarzyszenia zostaną dostarczone każdemu Stowarzyszeniu po zatwierdzeniu statutu względnie zostaną doręczone przez delegata Zakładu, który przybędzie na konstytuujące zgromadzenie celem udzielenia wyjaśnień co do sposobu urzędowania stowarzyszenia. O wszelkie inne wyjaśnienia i informacje w sprawie ubezpieczenia bydła, należy się zwracać wprost do gal. kraj. Zakładu reasekuracyjnego ubezpieczenia bydła we Lwowie (Wydział krajowy). W końcu zawiadamiamy, że na życzenie Wydziału powiatowego wysłał Wydział krajowy delegata Zakładu na wskazane przez Wydział powiatowy zebrania jak również do gmin, które objawiają chęć zawiązania, stowarzyszenia celem wygłoszenia odczytów o ubezpieczeniu bydła. Marszałek krajowy Gołuchowski mp. Członek Wydziału krajowego Bernadzikowski mp. Odpis rozporządzenia Wydziału krajowego we Lwowie z dnia 16. kwietnia 1913 L. 125281. do wszystkich Wydziałów powiatowych. Powołując się na tut. pismo z 25. lipca 1912 L. 107725. zawiadamiamy Wydział powiatowy, że uchwałą z 28. lutego 1913. postanowił Wydział krajowy przyznać stowarzyszeniom wzajemnego ubezpieczenia bydła, które powstaną do końca 1913. następujące ulgi: 1) Premia, którą stowarzyszenia mają pobierać od swych członków, może wynosić 1% wartości ubezpieczonego bydła. 2) Każde stowarzyszenie otrzyma z Wydziału krajowego subwencję na fundusz rezerwy (§ 21) której wysokość będzie zależną od ilości zgłoszonych do ubezpieczenia sztuk bydła w chwili zawiązania stowarzyszenia, licząc po 1 K. na sztukę. 3) Wpisowe za członków założycieli aż do 5 sztuk bydła za jednego członka pokrywa Wydział krajowy z własnych funduszy. 4) Wkładka reasekuracyjna, jaką stowarzyszenia mają płacić do Zakładu wynosi 10% dochodu zebranego z premii. O ulgach tych, które w tak wysokim stopniu ułatwiają zakładanie powyższych stowarzyszeń, zechce Wydział powiatowy zawiadomić kole interesowane przez wydanie odpowiedniego okólnika do gmin, z wezwaniem, by zajęły się organizacją powyższych stowarzyszeń. Równocześnie upraszamy Zarząd główny Towarzystwa Kółek rolniczych we Lwowie, aby nawiązując do swego okólnika w tej sprawie z 29. sierpnia 1912 L. 33630. wezwał Zarządy wszystkich Kółek rolniczych, aby rozwinęły energiczną agitację za zakładaniem stowarzyszeń wzajemnego ubezpieczenia bydła, mających tak doniosłe znaczenie dla gospodarstw włościańskich oraz aby w tym celu zajęły się zweryfikowaniem zgromadzeń celem pouczenia rolników o znaczeniu i potrzebie ubezpieczenia bydła. Wszelkich druków i informacji na każde żądanie dostarcza kraj. zakład reasekuracyjny ubezpieczenia bydła we Lwowie przy Wydziale krajowym, w razie potrzeby byłby skłonnym Wydział krajowy wysłać delegata Zakładu na urządzać się mające w tym celu zebrania celem pouczenia o korzyściach i potrzebie tych stowarzyszeń. Marszałek krajowy Gołuchowski mp. Członek Wydziału kraj. Piłat mp.

Powołując się na zamieszczony w tym numerze powiatowego Dziennika urzędowego okólnik tutejszy z dnia 30. lipca 1913 L. 16.133/6. polecam Zwierzchnościom gminnym aby natchmiaszt w sposób dotychczas praktykowany, oraz plakatami obawiezeń przypomnieli ludności obowiązek stosowania się do postanowień powołanej ustawy pod rygorem w ustawie zagrożonymi i przedłożyły mi certyfikat ogłoszenia w nie rzekraczającym terminie do dn 7. pod rygorem wysłania poślania karno na koszt Pana Naczelnika gminy

II. Wszystkim c. k. Komendom posterunków Żandarmeryi w powiecie kolbuszowskim udzielam do wiadomości z poleceniem pilnego czuwania i donoszenia winnych.

C. k. Starosta: *Dr. Mityás wr.*